

Λουξεμβούργο, 26 Οκτωβρίου 2021

Ετήσια έκθεση για το 2020

Οι 10 συχνότερες ερωτήσεις

1) Ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΕΕ;

Κάθε χρόνο, **υποβάλλουμε σε έλεγχο τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ και διατυπώνουμε γνώμη** επί τριών ζητημάτων που σχετίζονται με: 1) την αξιοπιστία των λογαριασμών, 2) το κατά πόσον τα έσοδα της ΕΕ εισπράχθηκαν σύννομα, και 3) το κατά πόσον ο προϋπολογισμός της δαπανήθηκε σύννομα. Αυτοί οι έλεγχοι αποτελούν τη βάση για τη **δήλωση αξιοπιστίας** την οποία υποχρεούμαστε να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Το 2020, οι δαπάνες της ΕΕ ανήλθαν σε **173,3 δισεκατομμύρια ευρώ** και αντιστοιχούσαν στο 1,1 % του συνδυασμένου ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος των κρατών μελών της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου.

2) Ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τους λογαριασμούς του 2020;

Ναι. Εγκρίναμε τους λογαριασμούς του 2020 ως **αξιόπιστους** (διατυπώσαμε «γνώμη χωρίς επιφύλαξη»), όπως κάνουμε για κάθε οικονομικό έτος από το 2007 και εξής. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί του 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάσταση της ΕΕ, τα αποτελέσματά της για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος, καθώς και τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της.

Παράλληλα με τη γνώμη μας σχετικά με τους λογαριασμούς, υποχρεούμαστε επίσης να γνωμοδοτούμε, βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας, σχετικά με το κατά πόσον οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με την κείμενη ενωσιακή νομοθεσία. Διαπιστώσαμε ότι τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδες σφάλμα. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις πληρωμές παραμένει σχετικά σταθερό τα τελευταία χρόνια. Μειώθηκε από 3,8 % το 2015 σε 3,1 % το 2016 και 2,4 % το 2017, και έχει παραμείνει σταθερό από το 2018, όταν ανερχόταν στο 2,6 %. Το 2020, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις πληρωμές ήταν 2,7 %, ποσοστό ίδιο με αυτό του 2019. Όπως και το 2019, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι το σφάλμα είναι διάχυτο

και, ως εκ τούτου, διατυπώσαμε αρνητική γνώμη (παρέχεται λεπτομερέστερη ανάλυση κατωτέρω).

3) Τι σημαίνει το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος;

Το ποσοστό 2,7 % αποτελεί την καθ' ημάς εκτίμηση του **ποσού που δεν θα έπρεπε να έχει καταβληθεί** από τον προϋπολογισμό της ΕΕ διότι, κατά την άποψή μας, δεν δαπανήθηκε σύμφωνα με τους κανόνες της ούτε με τους συγκεκριμένους εθνικούς κανόνες του εκάστοτε κράτους μέλους.

Στα συνήθη σφάλματα συγκαταλέγονται πληρωμές προς μη επιλέξιμους δικαιούχους ή έργα, ή πληρωμές για την αγορά υπηρεσιών και αγαθών ή για επενδύσεις χωρίς ορθή εφαρμογή των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων.

4) Αυτό σημαίνει ότι κατασπαταλήθηκε το 2,7 % των πόρων της ΕΕ;

Όχι. Αυτή η διατύπωση είναι ανακριβής, καθώς υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ «σφάλματος» και «σπατάλης». Στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών που πραγματοποιούμε, ελέγχουμε αν τα κεφάλαια της ΕΕ δαπανήθηκαν σύννομα, αν τα καταλογισθέντα έξοδα υπολογίστηκαν σωστά, καθώς και αν πληρούνταν οι όροι επιλεξιμότητας. Η μη ικανοποίηση έστω και μίας από αυτές τις απαιτήσεις συνιστά «σφάλμα». Σε αυτό αναφέρεται το ποσοστό 2,7 %.

Ορισμένα σφάλματα αφορούν πληρωμές που δεν πληρούσαν τους όρους επιλεξιμότητας, οι οποίες ωστόσο δεν συνιστούσαν σπατάλη. Παραδείγματος χάριν, διαπιστώσαμε ότι χρηματοδοτήθηκε έργο στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης στην Κροατία για τη στήριξη της καλλιέργειας μυρτίλων, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης συστήματος άρδευσης. Τέτοιου είδους επενδύσεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την ΕΕ μόνον εάν πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προώθηση της βιώσιμης χρήσης των υδάτων. Από τα έγγραφα που είχε υποβάλει ο δικαιούχος προέκυπτε ότι ο μετρητής νερού αποτελούσε μέρος του έργου και ότι ο οργανισμός πληρωμών αποδέχθηκε τις δαπάνες που αφορούσαν το σύστημα άρδευσης. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι δεν είχε εγκατασταθεί μετρητής, γεγονός που καθιστά το σκέλος που αφορά την άρδευση μη επιλέξιμο για χρηματοδότηση από την ΕΕ.

Εντούτοις, είναι επίσης αρκετά πιθανό δαπάνες που είναι απολύτως νόμιμες και κανονικές να αποτελούν, παρά ταύτα, σπατάλη. Ένα τέτοιο παράδειγμα που αναφέραμε στο παρελθόν είναι η περίπτωση λιμενικών υποδομών που κατασκευάστηκαν χωρίς να ληφθούν επαρκώς υπόψη τα προβλεπόμενα επίπεδα εμπορευματικών μεταφορών.

5) Συνιστούν απάτη τα εντοπιζόμενα σφάλματα;

Στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, δεν υπάρχουν ενδείξεις που να υποδηλώνουν κάτι τέτοιο. Απάτη είναι η δόλια παραπλάνηση με σκοπό τον προσπορισμό οφέλους. Μολονότι η απάτη δεν είναι εύκολο να εντοπιστεί με την

εφαρμογή των συνήθων ελεγκτικών διαδικασιών, από τις ελεγκτικές δοκιμασίες που πραγματοποιούμε όντως προκύπτουν κάθε χρόνο αρκετές περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης.

Το 2020, αναφέραμε έξι περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης μεταξύ των 838 πράξεων που υποβάλαμε σε έλεγχο. Παραπέμψαμε αυτές τις περιπτώσεις στην OLAF, την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης της ΕΕ, η οποία διενεργεί σχετικές έρευνες και δίνει την κατάλληλη συνέχεια, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

6) Παρουσιάζει επιδείνωση η χρηματοοικονομική διαχείριση της ΕΕ;

Στο πλαίσιο του τελευταίου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες παρουσιάζει **συνολική βελτίωση**, σημειώνοντας μείωση από 4,4 % το 2014 σε 2,7 % περίπου, ποσοστό σταθερό τα τρία τελευταία έτη.

Ωστόσο, οι υψηλού κινδύνου δαπάνες (κυρίως δαπάνες που πραγματοποιούνται για την απόδοση εξόδων) εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από ουσιώδη σφάλματα. Το ποσοστό αυτών των δαπανών αυξήθηκε σε 59 % στον προϋπολογισμό του 2020. Εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες υψηλού κινδύνου τοποθετείται στο 4,0 %. Όπως και τα προηγούμενα έτη, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι **το σφάλμα είναι διάχυτο** και, ως εκ τούτου, διατυπώνουμε **αρνητική γνώμη για τις δαπάνες**.

7) Τι σημαίνει «διάχυτο σφάλμα» και τι «δαπάνες υψηλού κινδύνου»;

Περισσότερο από το ήμισυ των δαπανών του 2020 θεωρήθηκαν δαπάνες υψηλού κινδύνου. Ενώ εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος στις συνολικές δαπάνες είναι 2,7 %, αυτό φθάνει στο 4,0 % εάν λάβουμε υπόψη τις δαπάνες υψηλού κινδύνου μεμονωμένα. Λόγω του σημαντικού μεριδίου του συγκεκριμένου είδους δαπανών στις συνολικές δαπάνες (59 %), θεωρούμε ότι το σφάλμα είναι διάχυτο, ήτοι παρόν στον συνολικό ελεγχθέντα πληθυσμό ή **σε μεγάλο μέρος** του.

Οι δαπάνες υψηλού κινδύνου αφορούν κυρίως την **απόδοση από την ΕΕ** επιλέξιμων εξόδων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο επιλέξιμων δραστηριοτήτων (βάσει πολύπλοκων κανόνων). Απόδοση εξόδων έχουμε, παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση ερευνητικών έργων (στο πλαίσιο των δαπανών στον τομέα «Ανταγωνιστικότητα»), επενδύσεων στην περιφερειακή και αγροτική ανάπτυξη (στο πλαίσιο των τομέων «Συνοχή» και «Φυσικοί πόροι») και έργων αναπτυξιακής βοήθειας (στον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»). Για το υπό εξέταση έτος, το μερίδιο αυτού του είδους δαπανών αυξήθηκε στο 59 %, γεγονός που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην περαιτέρω αύξηση των δαπανών στον τομέα «Συνοχή» (κατά 20 εκατομμύρια ευρώ).

Οι χαμηλότερου κινδύνου δαπάνες αφορούν τις **πληρωμές βάσει δικαιωμάτων**, που πραγματοποιούνται προς δικαιούχους που πληρούν ορισμένες (λιγότερο πολύπλοκες) προϋποθέσεις. Ενδεικτικά παραδείγματα τέτοιων πληρωμών είναι οι άμεσες ενισχύσεις προς γεωργούς (στο πλαίσιο του τομέα «Φυσικοί πόροι»), οι υποτροφίες σε φοιτητές

και ερευνητές (στο πλαίσιο του τομέα «Ανταγωνιστικότητα») και οι μισθοί και οι συντάξεις των υπαλλήλων της ΕΕ (στο πλαίσιο του τομέα «Διοίκηση»).

8) Τι σημαίνει «γνώμη χωρίς επιφύλαξη», «γνώμη με επιφύλαξη» και «αρνητική γνώμη»;

«**Γνώμη χωρίς επιφύλαξη**» σημαίνει ότι τα αριθμητικά στοιχεία απεικονίζουν εύλογα την οικονομική κατάσταση και είναι σύμφωνα με τους κανόνες περί χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και διαχείρισης.

«**Γνώμη με επιφύλαξη**» σημαίνει ότι οι ελεγκτές αδυνατούν μεν να διατυπώσουν γνώμη χωρίς επιφύλαξη, αλλά τα εντοπισθέντα προβλήματα δεν είναι διάχυτα.

Τέλος, η «**αρνητική γνώμη**» υποδηλώνει την ύπαρξη γενικευμένων προβλημάτων.

9) Τι σημαίνει «σημαντικό» επίπεδο σφάλματος;

Στην ελεγκτική ορολογία, αυτό σημαίνει **το όριο άνω του οποίου τα σφάλματα θεωρείται ότι έχουν σημαντικές συνέπειες**. Σημαντικό είναι το επίπεδο σφάλματος που είναι πιθανό να επηρεάσει τις αποφάσεις των χρηστών στους οποίους απευθύνεται μια έκθεση ελέγχου. Τόσο εμείς όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτουμε ως όριο σημαντικότητας το **2 %**.

10) Για ποιον λόγο επισημαίνει η ετήσια έκθεση κινδύνους που σχετίζονται με τη δέσμη μέτρων αρωγής για την πανδημία COVID-19;

Η πανδημία COVID-19 θα έχει πολύ σημαντικό αντίκτυπο στα οικονομικά της ΕΕ: για τη δημοσιονομική περίοδο 2021-2027, η συνδυασμένη χρηματοδότηση από το μέσο «Next Generation EU» (NGEU) και το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) θα ανέλθει σε 1 824 δισεκατομμύρια ευρώ, **ποσό σχεδόν διπλάσιο αυτού των δαπανών** της προηγούμενης περιόδου του ΠΔΠ.

Παράλληλα, η απορρόφηση των κεφαλαίων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) από τα κράτη μέλη εξακολούθησε να είναι βραδύτερη από την προβλεπόμενη. Έως το τέλος του 2020, τελευταίο έτος της τρέχουσας επταετούς δημοσιονομικής περιόδου, είχε εκταμιευθεί μόλις το 55 % της χρηματοδότησης της ΕΕ που είχε εγκριθεί για την περίοδο 2014-2020. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη **διόγκωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων**, οι οποίες στο τέλος του 2020 ανέρχονταν σε 303,2 δισεκατομμύρια ευρώ (εκ των οποίων 209 δισεκατομμύρια ευρώ προέρχονταν από τα ΕΔΕΤ), ποσό που ισοδυναμεί σχεδόν με δύο ετήσιους προϋπολογισμούς.

Λαμβάνοντας αυτό υπόψη, οι ελεγκτές επισημαίνουν τον κίνδυνο καθυστερημένης έναρξης της εκτέλεσης των υπό επιμερισμένη διαχείριση ταμείων για τη δημοσιονομική περίοδο 2021-2027. Στο πλαίσιο αυτό, και βάσει αποδεικτικών στοιχείων προηγούμενων περιόδων, οι ελεγκτές προειδοποιούν επίσης σχετικά με προκλήσεις που

άπτονται, αφενός, ζητημάτων νομιμότητας και, αφετέρου, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των κονδυλίων.

Η ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2020 διατίθεται σε 23 γλώσσες της ΕΕ στον ιστότοπο eca.europa.eu.